

NÚI ẦN, SÔNG TRÀ, LA HÀ THẠCH TRẬN: QUẢNG NGÃI
KIỀU MỸ DUYÊN

Hội Đồng Hương và Thân Hữu Quảng Ngãi họp mặt Hè 2023
Chủ Nhật, 23 tháng 7 năm 2023

Chúa nhật ngày 23/7/2023 là ngày mát nhất trong mấy tuần lễ nóng như lửa ở miền Nam California, Trời đã những buổi họp mặt ngoài trời. Hội đồng hương Quảng Ngãi họp mặt ở công viên thành phố Garden Grove. Ban tổ chức gồm có bà Lệ Giang, chủ tịch hội ái hữu bà Triệu, nữ anh hùng trong lịch sử Việt Nam, ông Võ Thành Chương và ông Kiệt Trần.

Tôi gọi bà Lệ Giang để hỏi thêm chi tiết về buổi họp này, bà Lệ Giang nói:

- Chị ơi, đây là lần đầu tiên tổ chức ngoài trời, mỗi người một tay, em chuẩn bị đi mua trái cây.

Buổi họp mặt có ăn trưa, ca nhạc và khiêu vũ. Ông Võ Thành Chương cũng tất bật đi lấy thức ăn. Trong 3 người trong ban tổ chức, người trẻ nhất là Kiệt Trần.

Bà Lệ Giang cầm micro đang giới thiệu khách mời. (Ảnh của Christina Lê)

Khi chúng tôi đến đã nghe tiếng đàn, tiếng ca từ trong vang vang. Nơi nào có hội họp là nơi đó có âm nhạc. Hội đồng hương Quảng Ngãi gồm những người lớn tuổi, người Quảng Ngãi, sinh và lớn lên ở Quảng Ngãi, có người là dâu, là rể của Quảng Ngãi. Mọi người đều ân cần, niềm nở hỏi thăm nhau về gia đình, con cháu của mỗi gia đình. Không khí thân mật với tiếng nhạc hùng ca vang trong không khí trong lành giữa cây cối xanh mướt.

Một người đàn ông nói năng hoạt bát nói với chúng tôi:

- Tôi không phải là người sinh ra ở Quảng Ngãi nhưng tôi đã từng bỏ bom ở vùng địch đóng thuộc tỉnh Quảng Ngãi, nên bây giờ ông Trời bắt tôi phải chăm sóc người Quảng Ngãi.

Nói xong ông đưa tay chỉ Lệ Giang và nói tiếp:

- Đó, tôi phải chăm sóc người đó suốt đời, người Quảng Ngãi.

Người phi công nói với giọng hãnh diện là được chăm sóc người Quảng Ngãi suốt đời.

Tôi nói:

- Lệ Giang giỏi và có lòng, làm việc xã hội suốt đời, ông phải nói rằng ông có phước chăm sóc người phụ nữ giỏi. Rất nhiều người thích được chăm sóc người giỏi đó ông à.

Người nào ăn vẫn ăn, trái cây, rau, bún xào thịt heo, nước ngọt, nước lạnh, v.v. Người nhảy đầm theo tiếng nhạc. Ca sĩ cất tiếng hát lãnh lót hòa lẫn tiếng chim của công viên, cỏ xanh, cây xanh. Có một phụ nữ ngồi trên xe lăn cười hiền lành, lắng nghe tiếng nhạc. Tôi đem báo tặng tận tay người phụ nữ đang ngồi trên xe lăn này để nhìn thấy nụ cười hiền lành của người phụ nữ trung niên. Mỗi lần đi họp hội, tôi thường đem báo tặng quý đồng hương: báo Thăng Mõ, Tôi Yêu Tiếng Nước Tôi, báo ở California, báo Bút Tre ở Arizona, báo Thương Mãi Miền Đông ở D.C, v.v. Đồng hương vẫn còn thích đọc báo, nhìn thấy đồng hương nâng niu báo tiếng Việt trong tay, tôi rất cảm động và có niềm tin báo tiếng Việt vẫn còn tồn tại.

Núi Ân, sông Trà

Lê Giang giới thiệu và mời tôi nói vài câu. Tôi đã từng đến Quảng Ngãi nhiều lần trong mùa hè đỏ lửa, đã từng ăn cơm ở Quảng Ngãi, nên có nhiều kỷ niệm đáng nhớ về Quảng Ngãi. Mỗi lần từ Sài Gòn ra miền Trung, máy bay đáp xuống Đà Nẵng, sau đó tôi đến Quảng Ngãi bằng đường bộ qua Quảng Nam rồi đến Quảng Ngãi. Đường rất đẹp, có những quán cóc bán mía cho chim ăn. Chim ăn đọt mía, rồi những con chim đó bị bắt và bị nướng, bán cho du khách! Đi từ Đà Nẵng qua Quảng Nam, Quảng Tín rồi đến Quảng Ngãi.

Mùa hè đỏ lửa năm 1972, Kiều Mỹ Duyên từ Đà Nẵng ra Quảng Ngãi, được lên núi Ân, ngắm sông Trà, thăm viếng La Hà Thạch Trận, thăm trường Quảng Ngãi Nghĩa Thục, ra chiến trường Mộ Đức, bay ra tiền đồn Ba Tư, biên giới Việt Lào với Trung Tướng Lâm Quang Thi, tư lệnh sư đoàn 1. Tiền đồn Ba Tư cách Quảng Ngãi phía Bắc 51 km và cách Tam Quan phía Nam 77 km. Xuống nữa là Bồng Sơn, Tăng Bạt Hổ, đèo Trà Ô và Phù Mỹ, là trên quốc lộ 1 phía Đông, hướng Tây, theo quốc lộ 24 lên Kontum rồi quẹo phải sang quốc lộ 14 sẽ đến Dakto. Toàn những địa danh của chiến trận.

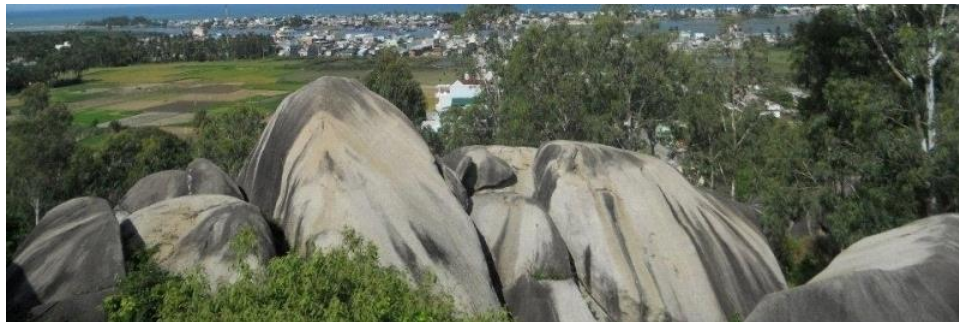
Đầu Hè 1972, Sư đoàn 711 với 3 Trung đoàn 9, 31, 38 của Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam sau “thi công Quế Sơn” đánh thốc xuống Ba Tư. Chạm Sư đoàn 2 Bộ Binh VNCH và đội ngược. Quân Khu V “Nam- Ngãi- Bình- Phú” quyết định chi viện Sư đoàn 3 Sao Vàng thành lập từ 1965 với 3 trung đoàn: Đoàn 2 An Lão phiên hiệu Quyết Tâm, Đoàn 12 Tây Sơn phiên hiệu Quyết Chiến, Đoàn 21 Hoài Ân phiên hiệu Hà Bắc, tăng cường Đoàn 22 Quyết Thắng mà vì do thiệt hại sẽ thay thế bằng Trung đoàn 141 của Sư 312 là Đại đoàn cũ của Lê Trọng Tấn.

Chính trong những ngày này Kiều Mỹ Duyên đến tiền đồn Ba Tư và ghi lại hình ảnh vợ con lính, đầu lưng cùng chồng và cha trong nguy khốn, với hương khuyển diệp hăng hắc pha trộn mùi máu uơn từ tử thi nhờn nhợn.

Núi Thiên Ân, nhìn từ thành phố Quảng Ngãi.

Quảng Ngãi là tỉnh duyên hải miền Trung Việt Nam có nhiều thắng cảnh đẹp. "Núi Ân, sông Trà": hai địa danh nổi tiếng là núi Thiên Ân và sông Trà Khúc. Đây là hai thắng cảnh có tính biểu tượng của tỉnh Quảng Ngãi và luôn đi đôi với nhau, tạo thành "cặp bài trùng" thú vị. Sự kết hợp tài tình của hai vẻ đẹp này đã cho ra đời một bức tranh sơn thủy hữu tình, có một không hai. Núi Ân cao, trên ngọn núi này, rừng xanh đẹp lắm, rừng cây khuyh điệp như Thiên Đàng hạ giới. Sông Trà tuyệt đẹp, nước trong vắt.

La Hà Thạch Trận

Núi Đá Chẻ

Đặc biệt là La Hà Thạch Trận: La Hà là tên của một quần thể 4 ngọn núi nằm trên địa bàn thị trấn La Hà, thuộc huyện Tư Nghĩa, gồm núi Cao Cỗ, núi Đá Chẻ, núi Voi và núi Hùm. La Hà được ông quan, thi sĩ Nguyễn Cư Trinh tặng cho mỹ tự La Hà thạch trận (Trận đá La Hà) và là một trong mười cảnh đẹp nổi tiếng của tỉnh Quảng Ngãi:

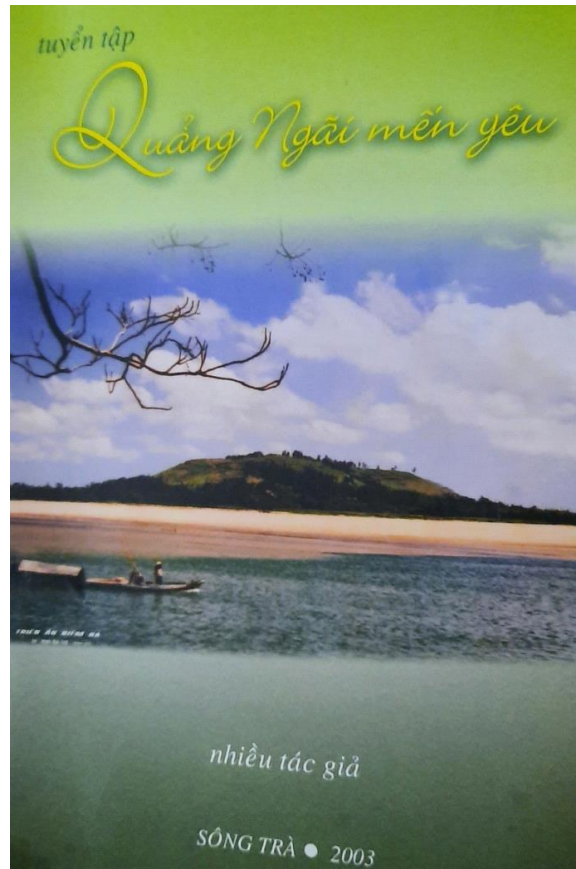
*La Hà thạch trận là đây
Bốn phương tám hướng đá xây trận đồ
Ai vô Tư Nghĩa thi vô
Dừng chân ngắm cảnh trận đồ đá xây.*

Tôi nhớ những người không phải là người Quảng Ngãi nhưng họ rất yêu Quảng Ngãi như chánh án Vương Quốc Cường. Sau này, chánh án Vương Quốc Cường cùng gia đình, vợ con chết trên đường vượt biên tị nạn Cộng Sản.

Biện lý Trọng, người Quảng Ngãi, ở tù tị nạn theo diện H.O và chết ở Orange County. Ông thường kể người Quảng Ngãi chống Pháp bằng tầm vông vót nhọn. Tinh thần yêu nước của người Quảng Ngãi vô cùng mạnh mẽ.

Quảng Ngãi quê hương tôi

Dân tình bất ly
Dân trí bất nhược
Dân đức bất suy
Dân tâm bất khuất
Khí thiêng nung đúc
Văn chương kiệt phách hào hoa
Bất chấp cường quyền, uy vũ
Áp bức, độc tài
Toàn dân nam phụ lão ấu
Can trường chiến đấu
Bảo vệ ruộng mía, đồng khoai ...
(Nguyễn Vỹ)

Tuyển tập "Quảng Ngãi mến yêu", xuất bản năm 2003, nhiều tác giả.

Ban tiếp tân tặng các đồng hương và thân hữu đến tham dự buổi họp mặt 2 quyển "Quảng Ngãi mến yêu", nhà xuất bản Sông Trà (Anaheim), xuất bản năm 2003 và 2006 với nhiều tác giả. Ông Phạm Văn, ban báo chí của hội đồng hương Quảng Ngãi ký tặng chúng tôi 2 tuyển tập này.

Tuyển tập "Quảng Ngãi mến yêu" gồm những bài viết đã được đăng tải trên các đặc san Xuân của hội đồng hương Quảng Ngãi ở Hoa Kỳ và Canada, ghi lại những kỷ tích của các danh nhân xứ Quảng, những truyền thống văn hóa tốt đẹp, những sinh hoạt, những biến cố của một thời vang bóng, nhằm mục đích truyền bá và bảo lưu những điều tốt đẹp của quê hương Quảng Ngãi.

TÌM NHÂN TÌM NGÃI
"Tìm vàng tìm bạc để tìm
Tìm câu nhân ngãi khó tìm lắm anh.

Bạn hỏi, rồi ta liệu có một ngày nào dân mình cũng hát lại những câu ca cũ, cho đôi cánh ca dao phát phới trên những rẫy khoai, ruộng lúa, cùng rủ nhau đi "tìm nhân tìm ngãi" như thuở nào? Chắc rồi cũng phải có một ngày như vậy chớ, bạn! Và, ngày ấy, sớm hay muộn, rồi cũng tới, miễn là bạn giữ được một tấm lòng."

(Nhà văn Nguyễn Đức Lập)

Mỗi năm, hội đồng hương Gò Công tổ chức tưởng niệm anh hùng Trương Công Định, anh hùng chống Pháp. Chúng tôi cũng đã từng đến mộ người anh hùng ở Gò Công để chiêm ngưỡng, không ngờ ông Trương Công Định sinh ra ở Quảng Ngãi, chống Pháp, chết ở Gò Công. Nhà văn Nguyễn Đức Lập là người Quảng Ngãi, con trai bà Tùng Long, chủ báo ở Sài Gòn cũng là người Quảng Ngãi. Nhiều anh hùng một đời chống Pháp lại sinh ra ở Quảng Ngãi. Thi sĩ, nhạc sĩ, nhà văn sinh ra ở Quảng Ngãi rất nhiều.

Quảng Ngãi, quê hương ơi!

Ta vẫn hoài mong về chốn cũ,
Thăm dòng Trà Khúc, núi Long Đầu,
Sông giận hờn ai con sóng vỗ,
Phơi bờ cát trắng quặn niềm đau ?!

Ta sẽ trở về Quảng Ngãi ơi,
Niềm đau lay động đến sao trời.
Có nghe cơn khát hồn khô đắng,
Núi đứng chờ người, lệ đá rơi!

(Hạ Nhiên- Nguyễn Tấn Ích)

Một ngày họp mặt vui vẻ, thoải mái và nghe nhiều chuyện vui: chuyện ngày xưa và chuyện ngày nay. Hy vọng sẽ còn hội ngộ trong những buổi họp mặt vui vẻ sắp tới.

Orange County, 7/2023
KIỀU MỸ DUYÊN
(kieumyduyen1@yahoo.com)